

<https://www.haaretz.co.il/health/personnel/2022-11-27/ty-article/.premium/00000184-b912-d05a-a3b4-fb7275960000>

"יש חולים שלא רוצים לאכול או להתקלח. בזכות הכלב הם שמחים לקום מהמיטה"

המדור "פרסונל" חוזר עם הפנים והשמות שעושים את מערכת הבריאות. והפעם: מיכל לבנשטיין, בת 54, מנהלת מערך כלבנות רפואית בבית החולים בילינסון בפתח תקוה

קריאת זן שמרו 16

מיכל לבנשטיין והכלב טדי צילום: תומר אפלבוים

מיכל לבנשטיין, בת 54, היא אחות זה 28 שנה, וב-19 השנים האחרונות היא משמשת מנהלת תורנית בבית החולים בילינסון. בשלוש השנים האחרונות היא עובדת במקביל בתור כלבנית רפואית, ומטפלת במאושפזים בבית החולים - באמצעות כלבים.

איך הגעת להיות כלבנית רפואית?

לבנשטיין: "אני אחות כבר 28 שנה. יש לי תואר ראשון ושני בסיעוד, הוכשרתי כאחות טיפול נמרץ של פגים ותינוקות ועבדתי במחלקות ילדים. אבל ב-19 השנים האחרונות אני מנהלת תורנית, שזה למעשה ניהול בית החולים בשעות הלילה.

"לפני 16 שנה למדתי טיפול באמצעות בעלי חיים והתחלתי במקביל לעבוד בקליניקה פרטית עם אוכלוסיות מיוחדות כמו ילדים בעלי קשיים חברתיים, ילדים עם אוטיזם ועוד. שם נולד החלום שלי, לשלב בין השניים ולהכניס את תחום הכלבנות אל בית החולים. זה גם ענה על הצורך שלי למגע עם מטופלים ומשפחותיהם, אחרי כל השנים שבהן עסקתי בניהול".

איך מכניסים בעל חיים למחלקה בבית חולים, עם כל החשש מזיהומים?

"לקח לי עשר שנים להפיג את החששות האלה ולשכנע את הנהלת בית החולים, לרבות היחידה למניעת זיהומים והמחלקה לניהול סיכונים - ובסוף הצלחתי".

הכותבים הכי טובים שלנו מסכמים לכם את היום | דיוור למנויים בלבד

דוא"ל *

להרשמה

liatha2@clalit.org.il

אנא הוינו כתובת אימייל

מיכל לבנשטיין, הכלב טדי והמטופל לישי, בבילינסון צילום: תומר אפלבוים

לאילו מחלקות את מגיעה?

"המון מחלקות בבית החולים מבקשות שנגיע עם הכלבים. זה התחיל במחלקה הגריאטרית, בעבודה עם מטופלים קשישים במצבים שונים – אחרי שבץ מוחי או עם שברים כתוצאה מנפילות. אחר כך המשכנו לחולי דמנציה, חולים בודדים וחולים שסובלים מדיכאון.

"אחד הדברים החשובים שהכלבים עושים זה לגרום למטופלים לצאת מהמיטה. יש מצבים רבים שבהם המטופל לא משתף פעולה ולא רוצה לצאת מהמיטה, לא רוצה לאכול, לקחת תרופות או להתקלח. הכלב מגיע אליו, ובעדינות יוצאת דופן נכנס איתו מתחת לשמיכה. בדרך כלל המטופל יתחיל להתיישב במיטה, ללטף את הכלב ולדבר איתו. אז הוא גם יכול להיזכר שהוא צמא ויבקש לשתות. שיתוף הפעולה של המטופלים עולה באופן דרמטי.

"אנחנו מלווים גם חולים במחלקה האונקולוגית. היתה לי מטופלת עם סרטן, בשנות ה-40 לחייה, שהיתה פעילה בעמותה למען כלבים ואילפה כלבים בעבר. היא ביקשה שנגיע ללוות אותה ביום מותה. לפני שלושה שבועות הגענו, ישבנו שם כמה שעות עם המשפחה, והכלב היה על המיטה לידה. זה היה מאוד מרגש".

לבנשטיין (מימין) עם הכלב טדי בבילינסון צילום: תומר אפלבוים

ומה לגבי טיפול בילדים?

"לפני יותר משנה התחלנו פרויקט של ליווי ילדים חולי סרטן לטיפול הקרנות. הילד יכול להחזיק את הרצועה ולהוביל את הכלב יחד איתו, זה נותן תחושת שליטה וביטחון. אחרי ההקרנה, כשהוא קם, מביאים אליו את הכלב. האווירה משתנה לגמרי: הילד, המשפחה והצוות רגועים יותר, וזה הופך את החוויה הטראומטית הזאת לנסבלת יותר. היה לנו ילד שעבר 31 הקרנות ללא הרדמה, בזכות הליווי שלנו עם הכלב".

איך את יודעת לאילו מטופלים להגיע?

"לכל האחיות בבית החולים יש את מספר הטלפון שלי. כשהן מאתרות מטופל פוטנציאלי שנראה להן שהטיפול עם הכלב יכול להועיל לו, הן מבררות ושואלות את כל השאלות, ואם הוא עומד בקריטריונים – נגיע גם אליו".

מה בעצם גורם להשפעה החיובית הזו על המטופלים?

"כשמלטפים כלב, מופרשים אצלנו הורמונים ואנדורפינים שמפחיתים את הכאב - וגם אוקסיטוצין וסרוטונין, שמעוררים הרגשה חיובית. בזמן הליטוף יש גם ירידה ברמות הקורטיזול, חומר שמופרש כשאנחנו במצבי סטרס. מבחינה מחקרית נמצא שאנחנו מרגישים טוב יותר כשאנחנו בחברת בעל חיים פרוותי, במיוחד כלב".

ספרי קצת על הכלבים המטפלים שאיתם את עובדת.

"אני עובדת עם שלושה כלבים - כלבה מסוג סטר אירי (Irish Setter), ושני כלבים מסוג ברנר שוויצרי (ברנר זננהונד, Bernese Mountain Dog). שלושתם כלבים פרטיים שלי - אני מאלה שסבורים שהכלב צריך להיות של המטפל שעובד איתו. הכלבים עברו הכשרה מיוחדת שנמשכה קרוב לשנה. הם נמצאים בפקוח וטרינרי קפדני מאוד, כולל בדיקות דם ייחודיות, כדי למנוע תקלות וזיהומים ולשמור על הבריאות של המטופלים שלנו".

אלה סוגי הכלבים היחידים שמתאימים לטיפול בחולים?

"לא. אין סוג מסוים של כלב שמתאים יותר לטיפול – וגם אין יתרון לכלב גזעי. מה שנדרש הוא בעיקר אופי טוב ונוח של הכלב".

האם יש מטופלים שלא יכולים לקבל טיפול באמצעות כלב?

"כן. מטופלים עם כוויות, חולים אחרי השתלה או שמערכת החיסון שלהם במצב ירוד. כמובן שאנשים שיש להם טראומות מכלבים או אלרגיים לכלבים לא יוכלו לקבל טיפול כזה".

האם את נתקלת בתגובות שליליות מצד בני משפחה או השכנים לחדר?

"רוב האנשים, מלוויים ובני משפחה, מאוד שמחים לבואו של הכלב – אך לפני כל טיפול, האחות מקפידה לשאול את השכן לחדר האם הוא מסכים לכך. אם התשובה שלילית, אנחנו מוציאות את המטופל מהחדר ומקיימות את המפגש הטיפולי בחוץ. לא נכניס כלב לחדר אם לא כולם מסכימים לתהליך".

את חושבת שהרעיון של כלבנות רפואית יתפוס גם בבתי חולים אחרים?

"כיום, אני האחות היחידה שעושה את זה – אך בימים אלה אנחנו מקימים מערך שלם של כלבנות רפואית בבילינסון, ושלוש אחיות כבר יצאו ללימודי כלבנות. הן עוברות קורס כלבנות של שנה ושמונה חודשים, ולאחר מכן הן ילמדו אצלי קורס הכשרה כדי שיוכלו לעבוד ככלבניות בבית חולים. אני מקווה שמשם זה יתפתח ויגיע גם לבתי חולים אחרים".